

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi Tieliikelaitoslain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi lakia Tieliikelaitoksesta. Valtion liikelaitoksista annetun lain mukaan jo perustettuihin liikelaitoksiin sovelletaan aikaisempaa lakia 31 päivään joulukuuta 2003 asti. Esityksessä ehdotetaan lakiin Tieliikelaitoksesta tehtä-

väksi liikelaitoksista annetun lain edellyttämät muutokset.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 2004 alusta.

PERUSTELUT

1. Nykytila ja keskeiset ehdotukset

Valtion liikelaitoksista vuonna 2002 annettu uusi yleislaki, laki valtion liikelaitoksista (1185/2002, *liikelaitoslaki*), edellyttää, että erityislait jo olemassa olevista liikelaitoksista tarkistetaan liikelaitoslain uudistamisen yhteydessä asetettujen vaatimusten ja lain uudistuneen sisällön mukaisiksi. Tieliikelaitosta koskeva erityislaki, Tieliikelaitoksesta annettu laki (569/2000, *tieliikelaitoslaki*), vastaa sisällöltään pääosin uuden liikelaitoslain vaatimuksia. Tieliikelaitoslaista on kuitenkin syytä poistaa sellaiset säännökset, jotka sisällöllisesti sisältyvät uuteen liikelaitoslakiin tai jotka ovat ristiriidassa sen kanssa.

2. Ehdotetut muutokset

1 §. *Hallinnollinen asema*. Pykälän 1 momenttia ehdotetaan täsmennettäväksi ministeriön nykyisen nimen huomioimiseksi. Koska Tieliikelaitokseen sovelletaan nykyistä liikelaitoslakia 1.1.2004 lukien, tätä koskeva muutos tehtäisiin puolestaan 2 momenttiin.

3 §. *Tehtävät*. Liikelaitoslain 2 §:n 1 momentissa edellytetään liikelaitokselle asetettujen tehtävien nimeämistä asianomaista liikelaitosta koskevassa erityislaissa. Tämän

mukaisesti ehdotetaan pykälän voimassa olevan otsikon ”Palvelu- ja toimintatavoitteet” muuttamista muotoon ”Tehtävät”.

Pykälän 1 momentti, jossa todetaan tieliikelaitoksen huolehtivan toimialaansa kuuluvien palvelujen tarjonnasta ja kehittämisestä liiketoiminnan edellytysten mukaisesti, kumottaisiin tarpeettomana, sillä Tieliikelaitos liikelaitoksensa toimii jo yleislain nojalla liiketoiminnallisesti toimialallaan. Tämän lain 2 §:ään, jossa säädetään tieliikelaitoksen toimialasta, ei ehdoteta muutoksia; siinä määritellään toimiala yleislain 2 §:n 1 momentin edellyttämällä tavalla.

Pykälän 2 momenttiin ehdotetaan yleislain perusteella täydennystä, jossa nimettäisiin Tieliikelaitoksen tehtäväksi liiketoiminnan harjoittaminen 2 §:ssä määritellyllä toimialalla. Momentissa myös pysytettäisiin Tieliikelaitoksen velvollisuus tarjoutua yleisten teiden hoitourakoihin ja lauttaliikenteen hoitoon koko maassa.

Pykälän 3 momenttia, jossa velvoitetaan Tieliikelaitos varautumaan tehtäviensä hoitoon myös poikkeusoloissa ministeriön erikseen päättämällä tavalla, täsmennettäisiin ministeriön nykyisen nimen mukaisesti.

4 §. *Lainanotto*. Pykälä kumottaisiin tarpeettomana. Lainanotosta säädetään liikelaitoslain 5 §:ssä eikä Tieliikelaitoksen toimin-

nan luonne edellyttä tältä osin yleislaista poikkeavaa sääntelyä.

5 §. *Liikenneministeriön ratkaistavat asiat.* Liikelaitoslain 8 §:ssä määritetään ministeriön samoin kuin eduskunnan ja valtioneuvoston ohjaustoimivalta liikelaitoksissa. Tämän vuoksi ei ole enää tarpeen säätää erikseen liikenne- ja viestintäministeriön ratkaistaviin kuuluvista asioista Tieliikelaitoslaissa.

6 §. *Toimitusjohtaja ja muu henkilöstö.* Voimassa olevan pykälän mukaan toimitusjohtaja ja muu henkilöstö ovat työsopimussuhteessa Tieliikelaitokseen. Säännös ei ole enää tarpeen, sillä toimitusjohtajaa koskee uuden liikelaitoslain 11 §:n 1 momentin m- jalla soveltuvin osin, mitä osakeyhtiölaissa (734/1978) säädetään. Toimitusjohtaja on liikelaitoksen lakisääteinen toimielin. Tämä tarkoittaa, ettei toimitusjohtaja ole enää työ- eikä virkasuhteessa Tieliikelaitokseen vaan hänen asemansa määräytyy liikelaitoslain ja osakeyhtiölain sekä hänen Tieliikelaitoksen kanssa tekemänsä sopimuksen perusteella.

Toisaalta henkilöstön suhde Tieliikelaitokseen on työsuhde jo yleisen liikelaitoslain no- jalla, joten tältäkin osin asiasta ei tarvita enää erityistä säännöstä Tieliikelaitoslakiin.

Ehdotettu muutos ei merkitse puuttumista niihin oikeuksiin ja velvollisuuksiin, joita toimitusjohtajan toimen hoitajalla ja muilla henkilöstöön kuuluvilla mahdollisesti oli en-

nen kuin Tieliikelaitos perustettiin vuonna 2000. Voimassa olevan lain 9 §:n 3 momen- tin nojalla henkilöstö on säilyttänyt aiempaan palvelussuhteeseen perustuvat oikeutensa ja velvollisuutensa Tieliikelaitoksessakin eikä mainittua säännöstä muuteta tällä esityksellä.

3. Esityksen vaikutukset

Ehdotuksen tarkoituksena on täsmentää la- ki nykyisen liikelaitoslain mukaiseksi. Esi- tyksellä ei ole valtionaloudellisia vaikutuk- sia. Hallitusohjelman kohdan 13.2 mukaisesti myöhemmin selvitetään erikseen tieliikelä- toksen organisaation kehittämisen tarpeet.

4. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu virkamiestyönä lii- kenne- ja viestintäministeriössä.

Esitysluonnoksesta on kuultu valtiova- rainministeriötä ja Tieliikelaitosta.

5. Voimaantulo

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuo- den 2004 alussa.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Edus- kunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Lakiehdotukset

Laki

Tieliikelaitoslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 16 päivänä kesäkuuta Tieliikelaitoksesta annetun lain (569/2000) 3 §:n 1 momentti, 4, 5 ja 6 §, sekä
muutetaan 1 § sekä 3 §:n otsikko ja sen 2 ja 3 momentti, seuraavasti:

1 §

Hallinnollinen asema

Tieliikelaitos on liikenne - ja viestintäministeriön hallinnonalalla toimiva liikelaitos.

Tieliikelaitokseen sovelletaan valtion liikelaitoksista annettua lakia (1185/2002), jollei tässä laissa toisin säädetä.

nan harjoittaminen 2 §:ssä tarkoitetulla toimialalla. Tämä käsittää myös velvollisuuden tarjoutua yleisten teiden hoitourakoihin ja lauttaliikenteen hoitoon koko maassa

Tieliikelaitos varautuu hoitamaan tehtäviä myös poikkeusoloissa sen mukaan kuin liikenne- ja viestintäministeriö erikseen päättää.

3 §

Tehtävät

Tieliikelaitoksen tehtävänä on liiketoimin-

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 2004.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 24 päivänä lokakuuta 2003

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Ministeri *Johannes Koskinen*

Laki

Tieliikelaitoslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 16 päivänä kesäkuuta Tieliikelaitoksesta annetun lain (569/2000) 3 §:n 1 momentti, 4, 5 ja 6 §, sekä
muutetaan 1 § sekä 3 §:n otsikko ja sen 2 ja 3 momentti, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 §

Hallinnollinen asema

Tieliikelaitos on liikenneministeriön hallinnonalalla toimiva liikelaitos.

Tieliikelaitokseen sovelletaan lakia valtion liikelaitoksista annettua lakia (627/1987), jollei tässä laissa toisin säädetä

1 §

Hallinnollinen asema

Tieliikelaitos on liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalalla toimiva liikelaitos.

Tieliikelaitokseen sovelletaan valtion liikelaitoksista annettua lakia (1185/2002), jollei tässä laissa toisin säädetä.

3 §

Palvelu- ja toimintatavoitteet

Tieliikelaitos huolehtii toimialaansa kuuluvien palvelujen tarjonnasta ja kehittämistä liiketoiminnan edellytysten mukaisesti.

Tieliikelaitoksella on velvollisuus tarjoutua yleisten teiden hoitourakoihin ja lauttaliikenteen hoitoon koko maassa.

Tieliikelaitos varautuu hoitamaan tehtäviä myös poikkeusoloissa sen mukaan kuin liikenneministeriö erikseen päättää.

3 §

Tehtävät

(kumotaan)

Tieliikelaitoksen tehtävänä on liiketoiminnan harjoittaminen 2 §:ssä tarkoitettulla toimialalla. Tämä käsittää myös velvollisuuden tarjoutua yleisten teiden hoitourakoihin ja lauttaliikenteen hoitoon koko maassa.

Tieliikelaitos varautuu hoitamaan tehtäviä myös poikkeusoloissa sen mukaan kuin liikenne- ja viestintäministeriö erikseen päättää

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

4 §

Lainanotto

Tieliikelaitos saa ottaa toimintaansa varten valtion liikelaitoksista annetun lain 8 §:n 2 momentissa tarkoitettua lainaa eduskunnan suostumuksen rajoissa.

5 §

Liikenneministeriön ratkaistavat asiat

Valtion liikelaitoksista annetun lain 11 §:n 1 momentin 7 kohdassa ja 2 momentissa tarkoitetut asiat ratkaisee liikenneministeriö.

6 §

Toimitusjohtaja ja muu henkilöstö

Tieliikelaitoksen toimitusjohtaja ja muu henkilöstö ovat työsopimussuhteessa Tieliikelaitokseen.

4 §

Lainanotto

(kumotaan)

5 §

Liikenneministeriön ratkaistavat asiat

(kumotaan)

6 §

Toimitusjohtaja ja muu henkilöstö

(kumotaan)

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 2004.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.